

ת"פ 58563/05/15 - מדינת ישראל נגד דיא אלדין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 58563-05-15 מדינת ישראל נ' אלדין(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט אביטל חן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דיא אלדין

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של התחזות, שהייה בלתי חוקית, נהיגת רכב בהיותו בלתי מורשה ונהיגה ללא ביטוח.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 27/5/15 במפגש הרחובות רוזמרין-חברון בירושלים עוכב הנאשם כשהוא נוהג על קטנוע השייך לדודו.

משנדרש הנאשם להזדהות, הציג רישיון נהיגה על שם אדם אחר בשם סלאח ג'ועבה.

משנשאל הנאשם מספר שאלות ועורר את חשדם של השוטרים עוכב והועבר לתחנת המשטרה, גם שם המשיך להזדהות כמר סלאח ג'ועבה.

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעוניה לעונש מתייחסת התביעה למידת הפגיעה בערכים המוגנים, לנסיבות ביצוע העבירות לפיהן לא זו בלבד ששהה בישראל ללא היתר, אלא בנוסף נהג ללא רישיון נהיגה ואף התחזה כאחר על מנת להכשיל אכיפתן של העבירות שביצע.

בנסיבות הענין, טוענת התביעה למתחם ענישה הנע בין 3 ל-12 חודשי מאסר ומבקשת להשית על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

מנגד, טוען הסנגור כי הואיל והנאשם נעדר עבר פלילי, הודעה בביצוע העבירות, הביע חרטה על מעשיו והעובדה שחלק

מבני משפחתו (אמו ואחותו) בעלי היתר קבע לשהייה בישראל, אין מקום להשית על הנאשם עונש העולה על מאסר בן חודש ימים.

לתמיכה בטענותיו מפנה הסנגור לפסיקה מערכאות שונות.

מתחם העונש ההולם

בהתאם להוראת סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בבצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

במקרה שבפני, מדובר ב-3 עבירות הקשורות זו בזו, ולפיכך ייקבע עונש לאירוע כולו.

עבירת השהייה הבלתי חוקית

הערך החברתי המוגן במקרה דנן, הינו זכותה של המדינה להגן על ריבונותה ובכלל זאת בטחונה ובטחון תושביה. בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה משמעותית שכן לעבירה נלוו עבירות נוספות ובכלל עבירת הנהיגה על ידי בלתי מורשה שהינה עבירה מסכנת חיים.

בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי בגין עבירה של כניסה לישראל שלא כדין, בנסיבות דומות למקרה שבפני נגזר עונש שנע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר, כאשר במרבית המקרים הושת מאסר קצר בפועל.

פסקי דין, בהם הורשעו נאשמים בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין, בנסיבות דומות למקרה דנן מלמדים על מתחם הענישה הענישה:

- א. ברע"פ 3683/13 **חושיה נ' מדינת ישראל** (4.8.13), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר נדון ל-30 ימי מאסר בפועל בגין ביצוע עבירה של כניסה לישראל שלא כחוק.
- ב. ברע"פ 4088/13 **הדרי נ' מדינת ישראל** (11.6.13), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו מהסתפקות בימי מעצרו (3 ימים) ל-30 ימי מאסר בפועל.
- ג. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 37240-07-11 **מדינת ישראל נ' אקרע** (21.7.13), החמיר בית-המשפט המחוזי בעונשו של נאשם שהורשע בעבירה של שהייה בלתי חוקית, לעונש של 3 חודשי מאסר בפועל.
- ד. בעפ"ג (מח' מרכז-לוד) 46768-04-13 **מדינת ישראל נ' אלהרוש** (28.4.13), החמיר בית-המשפט המחוזי בעונשו של נאשם שהורשע בשלוש עבירות של כניסה ושהייה בישראל שלא כדין, לעונש של חודשיים מאסר בפועל.

- ה. בעפ"ג (מח' י-ם) 44287-02-13 **מדינת ישראל נ' אללטיף** (24.2.13) קבע בית-המשפט המחוזי בירושלים את מתחם העונש ההולם כעומד בין עשרה ימי מאסר לבין שישה חודשים, ודחה ערעור על גזר דין אשר קבע עונש בגדרי מתחם זה, בן 14 ימי מאסר בפועל.
- ו. בת"פ (ת"א) 57968-01-13 **מדינת ישראל נ' עויס** (19.2.13), קבע בית-המשפט כי מתחם העונש ההולם בעבירה של שהייה בלתי חוקית הינו החל ממאסר מותנה וכלה ב-5 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם 50 ימי מאסר בפועל.
- ז. בת"פ (רמ') 32722-06-13 **מדינת ישראל נ' זמאערה** (10.7.13), הורשעו הנאשמים בביצוע עבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל יחד עם ביצוע עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית-המשפט גזר על הנאשמים עונש מאסר בפועל למשך 26 ימים.
- ח. בת"פ (ת"א) 34819-11-12 **מדינת ישראל נ' אלעמלה** (27.11.12), קבע בית המשפט כי כאשר מדובר בכניסה אחת לישראל שלא כדין, המתחם ינוע בין מספר ימי מאסר לבין 5 חודשי מאסר בפועל. כאשר מדובר בכניסה לישראל, שאליה נלוו עבירות נוספות שנועדו להקל על העבירה העיקרית - המתחם ייקבע בהתאם לחומרתה של העבירה הנלווית. הנאשם הורשע בביצוע עבירות של שהייה בישראל שלא כדין ובשימוש במסמך מזויף, ונדון ל-21 ימי מאסר בפועל.
- ט. בת"פ (פ"ת) 53825-09-12 **מדינת ישראל נ' עיסא** (6.12.12), הורשע הנאשם בביצוע 2 עבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל. בית המשפט הסתפק בימי מעצרו של הנאשם (14 ימים).
- י. בת"פ (ת"א) 51943-06-13 **מדינת ישראל נ' אבן עלי** (25.6.13), הורשעו הנאשמים בשתי עבירות של כניסה לישראל שלא כדין, ונדונו ל-10 ימי מאסר בפועל.
- יא. בת"פ (נת') 9489-07-13 **מדינת ישראל נ' עטאר** (9.7.13), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של כניסה לישראל שלא כחוק. בית המשפט הסתפק בימי מעצרו של הנאשם (7 ימים).
- יב. בת"פ (כ"ס) 20286-05-12 **מדינת ישראל נ' קרעאן** (24.6.13), הורשע הנאשם בביצוע 3 עבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל. בית המשפט הסתפק בימי מעצרו של הנאשם (יומיים).
- יג. בת"פ (כ"ס) 4883-07-13 **מדינת ישראל נ' שחתית** (14.7.13) קבע בית-המשפט מתחם עונש הולם לעבירה של שב"ח שהרף הנמוך שלו הינו מאסר מותנה וגזר על הנאשמים עונש מאסר מותנה. המאשימה לא עירערה על גזר דין זה.
- יד. בת"פ (כ"ס) 48954-02-11 **מדינת ישראל נ' ברברי** (1.7.13), לאור נסיבות חריגות בעניינו של הנאשם, אשר הורשע בביצוע עבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל, העסקת תושב זר והתחזות כאדם אחר, גזר בית-המשפט על הנאשם עונש מאסר מותנה, כאשר קבע כי המסר העונשי המתאים יועבר באמצעות השתת קנס מכביד.
- טו. בת"פ (י-ם) 1221-10 **מדינת ישראל נ' פקיה** (2.6.13), הורשעו הנאשמים 1 ו-2 בביצוע עבירה של כניסה לישראל שלא כדין. המאסר המותנה שעמד נגד הנאשם 1 הוארך ועל הנאשם 2 נגזר מאסר על תנאי.

הלכה כי יש לקבוע את מתחם הענישה בהתאם לנסיבותיו האינדיווידואליות של כל מקרה ומקרה. לענין זה אפנה לדבריו של כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 3173/09 **פראג'ין נגד מדינת ישראל** לענין רמת הענישה הראויה בעבירות של שהייה בלתי חוקית בישראל:

"דומה כי חופות על הכרעתנו מחד גיסא, גישה מרתיעה המצדיקה עמדה מחמירה, ומאידך גיסא, התייחסות מידתית לעבירת השהיה על פי נסיבות האדם העומד לדין. הדברים נאמרים, כמובן, בקיום רחבים, ושיקול הדעת נתון לבית המשפט הדין. בלא נטיעת מסמרות נאמר, כי בהנחה שהמדובר בשהייה שניה בישראל שלא כדין (ועל הראשונה כנמסר אין ממהרים להעמיד ככלל לדין), העונש הראוי הוא עונש מאסר בפועל, למעט במקרים שנסיונותיהם האישיות חריגות, כגון חולי אקוטי במשפחת הנאשם. אין בכך כדי למנוע מן התביעה להעמיד לדין גם על שהיה ראשונה שלא כדין, אך במקרים כאלה, אם אין נלוות אליהם עבירות אחרות, ואין הקשר בטחוני, ככל שהמדובר בשהייה קצרה מאוד בישראל, ניתן להסתפק במאסר על תנאי, תוך החתמת הנאשם על התחייבות כספית שלא לחזור על המעשה, ותוך שילוחו לשטחי הרשות ללא שיהוי. כאמור, בשהייה שניה שלא כדין העונש הראוי הוא מאסר בפועל, לשם הרתעה, ואורכו צריך להיגזר מנסיבות המקרה והנאשם, כך שיחוש שהדבר אינו כדאי ועם זאת, יובאו בחשבון נסיבות המצוקה. ברי כי עבירות נלוות יאריכו את תקופת המאסר בהתאם לחומרתן, ולמשל במקרה של זיוף או התחזות אין כל מניעה מתחילה מהטלת מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח, של חודשים ממושכים, וכן מאסר על תנאי וקנס. לגבי עבירות חוזרות ונשנות, ובודאי לגבי מי שמאסר על תנאי תלוי כנגדו, ניתן כמובן להחמיר יותר ולהפעיל את המאסר על תנאי בצורה מתאימה. פשיטא כי איננו עוסקים כאן בעבירות בטחוניות, שהענישה לגביהן היא בסדרי גודל אחרים. כללם של דברים לגבי שוהים בלתי חוקיים: יפה לענייננו גישה הדרגתית, תוך מתן סיכוי ל"הפקת לקחים", מן הקל אל הכבד ואל הכבד ממנו, לפי הנסיבות."

במקרה שבפני מדובר בפעם ראשונה בה עומד הנאשם לדין בעבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל, ונסיבות העבירה הינן העובדה שמעמדו בארץ אינו מוסדר, בעוד חלק ממשפחתו שוהים בישראל שהיית קבע. בנוסף, לא נטען כי כניסתו לארץ היתה לשם ביצוע עבירות, לא כל שכן עבירות בטחוניות.

בהתחשב בנסיבות המקרה שבפני, בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנוהגת, אני סבור כי מתחם הענישה ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם הינו בין מאסר מותנה לבין חמישה חודשי מאסר בפועל.

עבירת הנהיגה ללא רישיון נהיגה

נהיגת רכב ע"י נהג בלתי מורשה מהווה פגיעה בערכים החברתיים של בטחון הציבור, החובה לציית לחוק ובאינטרס הציבורי לפיו, הרשאה לנהוג על רכב תינתן על ידי גורמים מקצועיים שיבחנו כישוריו והתאמתו של אדם לנהוג ברכב.

במקרה שבפני הפגיעה בערך המוגן גבוהה שכן הנאשם לא קיבל רישיון נהיגה לאופנוע מעולם. קיומו של רישיון נהיגה מהרשות הפלסטינאית יכול להקהות מחומרת הסיכון אך לטענת התביעה אין מדובר ברישיון לרכב דו גלגלי וטענה זו לא נסתרה.

ברע"פ 3149/11 **בראנסי ראסם נ' מדינת ישראל** כינה בית המשפט נהיגתו של נהג בלתי מורשה כ"איום נע" על הכביש בציינו כי יש להטיל ענישה ממשית אשר תהווה הרתעה ותמנע עבריינים פוטנציאליים לנהוג ללא רישיון.

בעפ"ת 37090-05-10 **אימן עודה נ' מדינת ישראל**, נאמרו הדברים הבאים ביחס לחומרת העבירה ולסיכון הטמון בה:

"אין להקל ראש בסיכון הנובע מהעבירה של נהיגה ללא רישיון. אדם הנוהג מבלי שיש בידי רישיון נהיגה כלל, לעתים רבות אינו בקיא בחוקי התנועה ובאופן הפעלת הרכב. בכל אלה יש כדי להוות סיכון ממשי ומיידי לכלל הציבור בכביש - נהגים אחרים, הולכי רגל ואף המערער עצמו"

בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי בעבירה ראשונה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, מדיניות הענישה הינה הטלת עונש מאסר קצר בפועל, לעיתים, לריצוי בדרך עבודות שירות (ע"פ (י-ם) 8392/04 עליאן נ' מדינת ישראל, ע"פ (י-ם) 2748/08 שוויקי נ' מדינת ישראל). עם זאת, במקרים מסויימים, סטה בית משפט ממדיניות זו והסתפק בהטלת מאסר מותנה ראה למשל: תת"ע (י-ם) 18780/08 מדינת ישראל נ' יהושע ברטלט (1.7.10), עפ"ת (י-ם) 22853-06-12 מדינת ישראל נ' עזרא בנימיני (1.7.12), עפ"ת (י-ם) 52021-04-13 מדינת ישראל נ' עבאסי (11.6.13).

עבירת התחזות כאדם אחר במטרה להונות -

הנאשם עוכב על ידי המשטרה ומשנדרש להזדהות, הציג רישיון נהיגה של אחר, לו התחזה.

הערך המוגן בעבירה של התחזות כאדם אחר בנסיבות המקרה שבפני הינו שמירה על סדרי עבודתם התקינה של העוסקים באכיפת החוק ועל ערכי אמון ויושר. התחזות לאדם אחר מעידה על תעוזה והעדר מורא מהחוק, כאשר במקרה שבפני מדובר בפגיעה משמעותית בערכים המוגנים, משהציג הנאשם בפני השוטרים רישיון נהיגה של אחר, ולא הסתפק ביצירת מצג שווא בעל פה והגדיל לעשות כאשר גם בתחנת המשטרה המשיך בשקר זה.

בחינת מדיניות הענישה מלמדת כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר הנעים בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר, אשר אפשר שירוצו בעבודות שירות:

בת"פ (שלום-ת"א) 20379-12-09 מדינת ישראל נ' שאער (12.7.10) הורשע הנאשם בעבירה של התחזות לאחר והפרעה לשוטר הנאשם נדון למאסר מותנה והתחייבות.

בת"פ (שלום-צפת) 12342-08-09 מדינת ישראל נ' אדם הייב עיתה (13.10.10), הורשע הנאשם בעבירות של התחזות לאחר במטרה להונות, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. הנאשם נעדר עבר פלילי. בית המשפט דן אותו לביצוע של"צ ומאסר מותנה.

בת"פ 5127-01-11 (שלום-ירושלים) מדינת ישראל נ' מנשה זיבת (10.7.13), הורשע הנאשם בעבירות של התחזות כאדם אחר, קבלת דבר במרמה ואי ציות לתמרור עצור, והוא נדון למאסר מותנה. בית המשפט ציין כי היה ראוי להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, נוכח קיומו של עבר קודם, אך לנוכח חלופה הזמן ממועד ביצוע העבירה ותפקודו התקין של הנאשם נמנע בית המשפט מעשות כן.

בת"פ 29363-01-13 (שלום-ירושלים) מדינת ישראל נ' אמין אבו זעילה (23.12.13), הורשע הנאשם בעבירות של התחזות כאדם אחר במטרה להונות ונהיגה בזמן פסילה. בית המשפט ציין לקולא את העובדה שהנאשם נעדר עבר

פלילי ודן את הנאשם לחודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות.

בת"פ 10656-07-08 (שלום- נצרת) מדינת ישראל נ' טלאל אבו אחמד (5.12.10) הורשע הנאשם בעבירה של התחזות לאחר, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטול. הנאשם נעדר עבר פלילי אך בעל עבר תעבורתי הכולל עשרות הרשעות ביניהן נהיגת רכב למרות פקיעת רישיון הנהיגה והעדר ביטוח. בית המשפט הטיל על הנאשם חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים.

במקרה שבפני אני סבור כי מתחם הענישה עבור שלושת העבירות נע בין חודשיים מאסר לבין שישה חודשי מאסר.

גזירת העונש המתאים

בגזירת העונש המתאים לנאשם, וכקבוע בסעיף 40 יא' לחוק, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, עליהן ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים.

הנאשם יליד 1991, נעדר עבר פלילי וזו הפעם הראשונה שהינו עומד לדין פלילי.

הנאשם הודה בביצוע העבירות והביע חרטה על מעשיו.

נתתי דעתי לרקע לביצוע העבירות ולכך ששהייתו בארץ לא נועדה לצורך ביצוע עבירות אלא לצורך שהייה עם בני משפחתו ובהם אמו ואחותו, המתגוררים בישראל. עם זאת מדובר ב-3 עבירות המעידות על העדר מורא מהחוק, ואף הכנה של תעודת זהות מראש על מנת להטעות שוטרים, כל זאת כאשר הנאשם כלל אינו מורשה לשהות בארץ.

הצטברות של העבירות אינו מאפשר לסיים את התיק ללא ענישה מוחשית וענישה מותנית צופה פני עתיד.

בנסיבות הענין ראיתי להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 21 ימי מאסר לחישוב החל מיום מעצרו 27.5.15.
2. שלושה חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך תקופה בת 36 חודשים מיום שחרורו, אם יעבור הנאשם משך תקופה זו אחת מן העבירות בהן הורשע בתיק זה.
3. קנס כספי בסך 2,000 ₪ לתשלום עד ליום 1.9.15.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ז' תמוז תשע"ה, 24 יוני 2015, בנוכחות הצדדים.